

[Statsministeren.]

ledes tale om den største — og efter mange landes opfattelse også den mest betydningsfulde — konference nogen sinde i FN's historie.

Konferencen vil komme til at beskæftige sig med en række problemer om retsordenen på havet, som berører væsentlige danske interesser, og det er vigtigt for Danmark, hvilke løsninger konferencen vil nå frem til i disse spørgsmål. Herudover består der en almindelig dansk interesse i, at der snarest skabes klarhed over, hvilke regler der skal gælde på de centrale havretlige områder, for herved at mindske risikoen for internationale konflikter og forviklinger, som kan blive resultatet af en fortsat retsukkerhed.

Regeringen tillægger derfor Danmarks deltagelse i havretskonferencen stor betydning og lægger vægt på, at der samtidig med varetagelsen af de særlige interesser, som gør sig gældende for Danmark og for Færøerne og Grønland, under konferencen fra dansk side ydes støtte til bestræbelserne for at udvikle folkerettens regler om retsordenen på havet i overensstemmelse med de krav, som udviklingen stiller.

Havretskonferencen har været under forberedelse i flere år i en komité nedsat af De Forenede Nationers generalforsamling. Danmark har deltaget i dette forberedende arbejde, og selv om der endnu ikke fra regeringens side foreligger nogen endelig stillingtagen til alle de mange emner, der skal behandles på konferencen, er der om en række af de problemer, som fremdrages i hr. Knud Niensens spørgsmål, givet udtryk for foreløbige danske synspunkter under arbejdet i den omtalte FN-komité. Disse synspunkter, som bygger på drøftelser bl. a. i det under udenrigsministeriet nedsatte interministerielle havretsudvalg, er lagt til grund for den følgende redegørelse for Danmarks syn på nogle af de vigtigere emner, der kommer til behandling på havretskonferencen, men det må understreges, at der ikke er tale om nogen definitiv dansk stillingtagen til problemerne.

Et af de vigtigste spørgsmål for havretskonferencen vil blive at skabe en folkeretlig ordning for udnyttelse af den dybe havbund, som ligger uden for national jurisdiktion.

Grundlaget for de hidtil førte forhandlinger om dette spørgsmål er en principdeklara-

tion vedtaget på FN's generalforsamling i 1970. Det hedder bl. a. heri, at havbunden og dens ressourcer er „menneskehedens fælles arv“, og at udnyttelsen skal ske til gavn for menneskeheden som helhed med særlig hensyntagen til udviklingslandene.

Det bestemmes også i principdeklarationen, at havbunden ikke kan tilegnes af nogen stat, at ingen kan erhverve rettigheder over den, som er uforenelige med de internationale regler, at området skal stå åbent for alle stater til fredelige formål, og at alle aktiviteter vedrørende udforskning og udnyttelse skal styres gennem en international forvaltning.

Det er ikke her muligt at gå ind på de komplicerede forhandlingsproblemer, man står over for, men det kan fremhæves, at hovedvanskeligheden er det modstridende syn på spørgsmålet om den internationale forvaltningsmyndigheds stilling. Udviklingslandene ønsker en meget stærk organisation med eneret til at udnytte havbunden, hvorimod især de store industrilande foretrækker en ordning, som i mindre grad indskrænker deres handlefrihed.

Fra dansk side hælder man til den opfattelse, at en udnyttelse af havbunden på nuværende tidspunkt bedst vil kunne ske gennem licenser, der af den påtænkte internationale organisation udstedes til stater. På den anden side bør det ikke udelukkes, at organisationen, når den har erhvervet den fornødne tekniske viden og økonomiske styrke, selv kan påbegynde en udnyttelsesvirksomhed.

Af særlig vigtighed under drøftelserne af det internationale havbundsområde er spørgsmålet om dets størrelse eller med andre ord om afgrænsningen over for den nationale kontinentalsokkel, der ikke efter de gældende regler er endtydigt bestemt.

Under det forberedende arbejde er der fremkommet mange forslag om afgrænsningen af kontinentalsoklen byggende både på dybdekriterier og afstandsmål fra kysten. Imidlertid har der været en klar bevægelse især blandt udviklingslandene henimod et krav om en sokkelgrænse på 200 sømil fra kysten.

For Danmarks vedkommende opstår dette spørgsmål alene ved Færøerne og Grønland, idet kontinentalsoklen i den sydlige del af landet overalt grænser op til andre landes